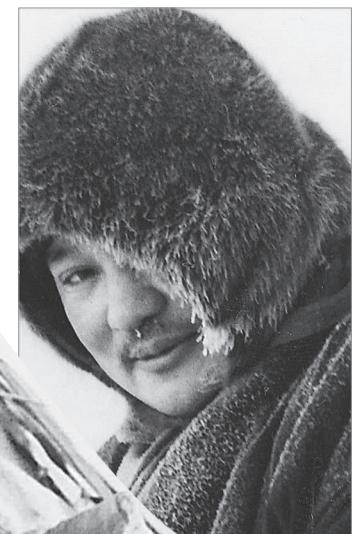
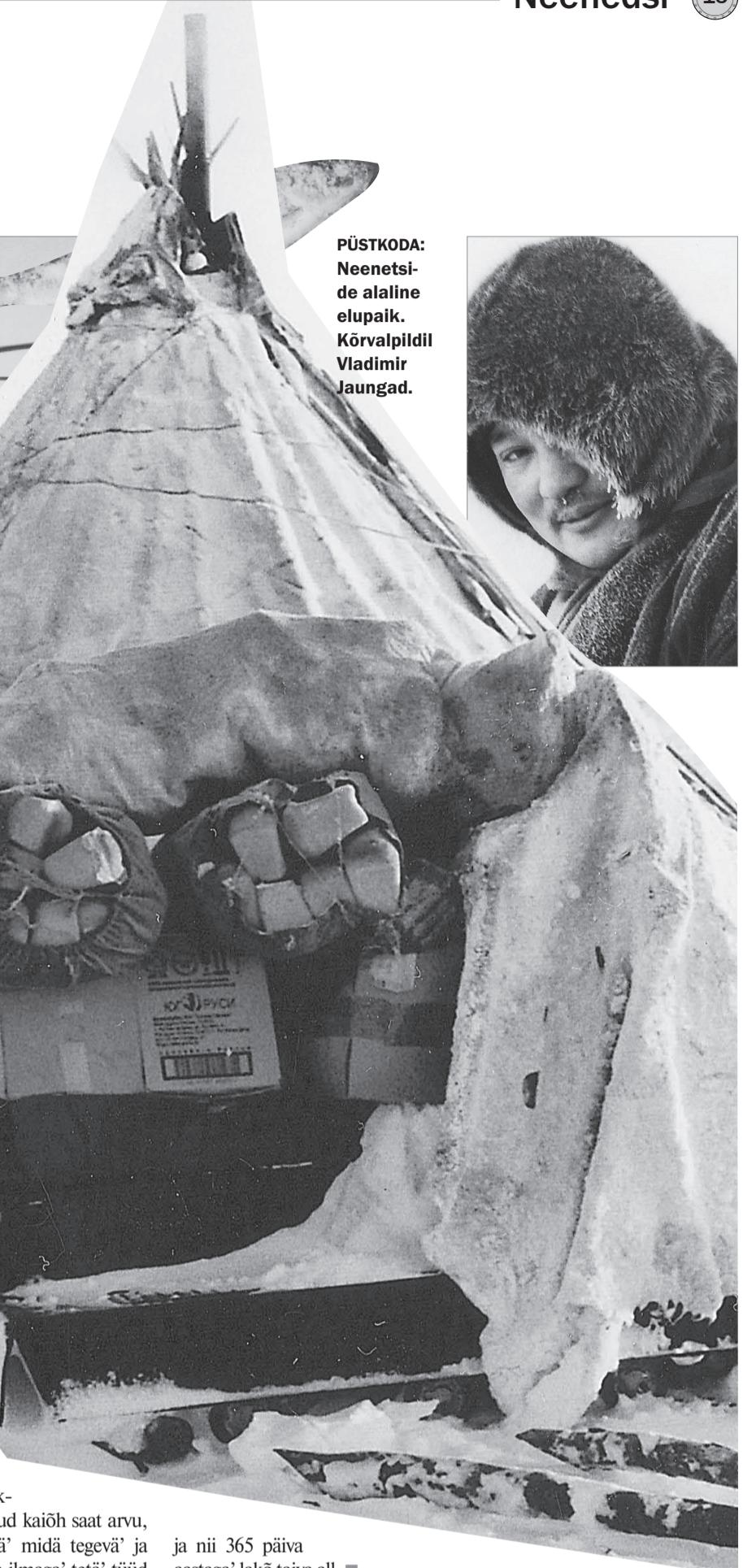

ottidesse pannakse värskelt püütud kala.

PIDU: helikopteri saabumine on alati suur sündmus.

PÜSTKODA:
Neenetside alaline elupaik.
Kõrvalpildil
Vladimir Jaungad.

Sutõ Tel iju veereh, prova radist elas autonoomsõ küttega' varust majakõõh. Ja tä om rahu.

«Põh'arahva' ooma' elänü' saandit ütäh loodusõga', a peräst nakamist küllih elämä, omma' nä kaotanu' sideme tunda ja jahimaiõga'. Nää lääv' laisaj ja na-kasõ' juuma ja degraderusõ',» ütel Vjatšeslav Salinder. «Tuu-peräst tullegi' juhtkonnal jo' ammu' mõtõh murõtsõda' 5x8-meetrilitsõ' majakõõ' ja panda' nuu' valu püügikottussidõ mano, õt inimisõ' saasi-i' ka' pensioni-iah umma elolaadi jätkada'. Halmer Jaha alõvahe tuudi kol' majakõist, a mii' inimesõ' taha-ai' kõrvotsidõ ellä'.

24 majakõst

Maja' pandas püstü üts-tõosõst kavvõbahe, nii ku' püst-kua'. «Lähtudes sanitaarnormõst lasõ-õi' ütski peremiis umma eloasõmõ ümber kõrralagõduusõ tulla'. Planiirmä tuvva' siä' viil säidse majakõist, paar soojakut kauplusõ jaos, ladu ja sann. Tee-mi' Halmer Jaha asulat kõrda. Vaest and tuu valu külä mõõdu vällä. Mii' direktor valu läts kat-sa maja hankimist kõrraldamma.

Gazprom-Jamburgi päädirektor Oleg Andrejev, Jamali-Neenetsi autonoomsõ ringkonna riigiduuma liigõh, eräldas raha. Tazovi rajooni administratsioonijuht Nikolai Harjutši hankõ ka' 24 majakõist.

Vladimir Jaungadil, kuulsal kalaspüüdjal om sädse last. Kolmõ aastagaga ehit hindale maja uutmalda' ar' juhtkonna api. Tuu om kangõlastegu, selle õt satu kilomeetridõ raadiusõ olõ-õi' üttegi' mõtsapuid. Jaungadide kodo on hubanõ ja latsõ' lämmäh. Paktas tsäiu ja kalla. Vjatšeslav Salinder tiid vuntse näpoga' keertõdõh, õt n'oih vessih olõ-õi' kuulsat muksuni, a töisi hüvi kallu om küh. Turg om lööt ja inimisõ' saava' jo' kats aastakka kõrdapi-teh palka.

Tazagröröpprom võtt õgal aastagal osa Põh'a Peost liinah Novõi Urengoi. Liina inemisõ' ostva' põh' apõdra lihh, värskeltkümänü' kalla. Kalatehasõhe tuvvus jal' lounõmaiõ kraami. Inemisõ' omma' nii ku' saanu' vőimalusõ hinnast kõrvat-

ka'. Nä leiudi' ratsionaalsõ iätegemisõ, õt suvõl kalla külmäh hoita'. Ku' innebidi tuudi iijä väiga suurõh palah buraanõga' kokko, sis no' ehitedäs tehasõh väiga suuro' pala', mia' omma' mitmõ vörkpalliplasi suurusõ'. Ijä tetäs kih kaupu ja suvõl tulõ tuu kulest önnõ pallu murda'.

Ödagu ilda joudsõ' kalamehe' tagasi, väsinü' ja tülpinu'. Näide kambah paistus vällä Sjuta Jadne, Vinnemaa kalatõöstuõ teenelinõ tüulinõ. Timä brigaad om täitnõ talvõpüüginormi inne õigõt aigu. Brigadir jutust saami' tiidä', õt terveh hummõninõ päiv lätt näil kala vidämiso' pääle.

Kellä kümnes hummogu tõi' üleni koormat vana' roomikmasina' kohalõ edimätse tonni. Brigaad nõst ja nõst kastõ kaalu pääle.

Vladimir ki-rotas kõik märk-mikku üles. Tuud kaiõh saat arvu, õt mehe' tiidvä' midä tegev' ja nää möistva' õga ilmaga' tetä' tüüd ja nii 365 päiva aastaga' lakõ taiva all. ■

pühä Imbernjoli neeme man, midä neenedsi' kutsva' Marela-va-Saleks. Vanarahvas kõnõ-lõs, õt siist läts innine mõtskidõ põtru tiiraakõnõ. Süguse tulli' põdra' müüdä ohkokõist iia* tagasi. Ja sih kallidõ viiri pääle panni' inemisõ' näile püünüssit ja püvv'i nii näid kinni. Lihha kogoti pikä talvõ jaos ja nahost tetti lämmít röivist.

Mihail seletas par-hillaist piätüist lihtsalt: «No' om viil ts'uut jaahe ja nii mii' otsusti, õt las minevääs-tagatsõ' põdravasigõ' söövää' siih samblöst kõtu' kõrdamüüdä täüs. Tõõsõl puul jõkõ

olõ-õi' nii pall' o midä süvvä'. Ka' tõõsõ' eläjä' omma' väst-nü' pakkõ õgapäävätsest vidämisõst Polui jiu ülemjoosul. Meil tulõ minnä' säitsmekümne kilomeetri taadõ. Eläjä' kiä' inäp jovva-ai' k' avvu', nuu' pa-nõmi' saani pääle. Tulgõ' kolmõ üüpäävä peräst vahtsõst, sis näeti mii' suurt tiileminekit.»

Päävää' lätsi' ruttu müüdä ja pia oll jal' pia-tus. Püstkua kraami olli' naase' jo' nartidõ vai saanõ pääle pandu'. Jää viil inne tiile mine-

kit tsäiu juvva'. Brigadiir ütel: «Täämbä' om valvõh mu' nime-linõ — Mihail Tajšon — tõõsõ püstkuja peremiis. Paistus, õt kõik om kõrrah. Eläjät aetas jo' ülemikemisõ kotussidõ mano.»

Nii kavva kon' om sänt-sit inemisi ja peremiihi, omma' ka' põh' apõdra'
Jamalil edesi. Kunagi'
ka-o-i' nä kohegi'.

Ma palssi nuurt kalamii-st Jevgenit, õt tä veesi' minnu kar' a mano. Tä oll nõuh ja mõõn ao peräst kaiõmõgi' alah kolmnulgah põh' apõtrukarja, mia' liigus juhi peräh ku' määnegi' meri.

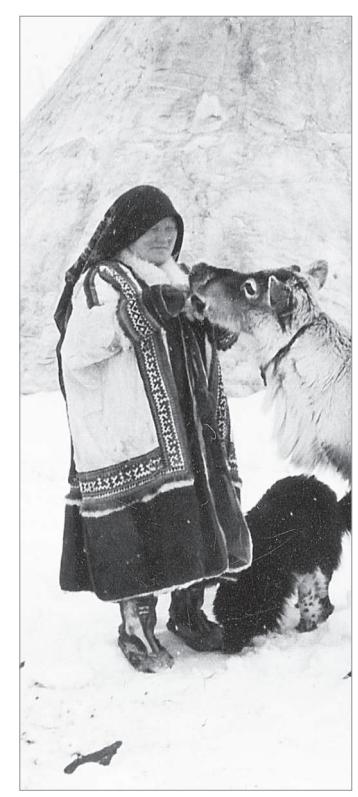
Ja sis näi väigokõist põdravaskat kiä' käve imäl peräh.

Ma küssesse kar'silt, õt kunas tä sundü. «Mõnõ

minodi iist. Tä om jo' kol' kilo-meetrit läbi juusknu'.» Midä timäga' tetäs? «Ku imä tä maaha jätt, tuud õks juhtus, sis om tä surmalõ määrat. Säntse pikä tiis joosul võiva' väiko' jäi' surrilõ jalgu ja nää saava' surma. Ku tä nakas imäst maaha jäämä, sis kar'usõ' võt-va' tä nartidõ vai saanõ pääle. Obi-Bovane-nkovoh ehtedäs raudtiid ja säätl tulõ vasigakõso' kässi pääl üle viiä'. Sää'l olõ-õi' kotust tett kost üle minnä'.»

Mii' otsusti, õt inäp sekä-ä' karja ja tullimi' tagasi pia-tuskotusõhe, koh pulli' olli' jo' ette pant. Brigadir lugi kar' ssilõ sõna' pääle. Kõgõh om tunda' inemisõ iist hooltsõmist.

Pikk samm ja käpe k'aunimõ näütas, õt ineminõ om kindla ja

TOIDAB PÔTRA: Irina Tajšina.

TEENELINE PÔDRA-KASVATAJA:
Mihail
Tajšin.